

Bruxelles, den 27.4.2022
SWD(2022) 655 final

ARBEJDSDOKUMENT FRA KOMMISSIONENS TJENESTEGRENE

RESUMÉ AF RAPPORTEN OM KONSEKVENSANALYSEN

Ledsagedokument til

Forslag til Europa-Parlamentets Rådets direktiv

om én enkelt ansøgningsprocedure for en kombineret tilladelse til tredjelandstatsborgere til at opholde sig og arbejde på en medlemsstats område og om et sæt fælles rettigheder for arbejdstagere fra tredjelande, der har lovligt ophold i en medlemsstat (omarbejdning)

{COM(2022) 655 final} - {SEC(2022) 201 final} - {SWD(2022) 656 final}

Resumé
Lovgivningsinitiativ om revision af direktivet om en kombineret tilladelse (punkt 2021 i Kommissionens arbejdsprogram)
A. Behov for handling
Hvorfor? Hvad er problemstillingen?
<p>Direktivet om en kombineret tilladelse har primært til formål at fastsætte én enkelt ansøgningsprocedure for en kombineret arbejds- og opholdstilladelse og sikre et sæt fælles rettigheder for ansøgningsberettigede tredjelandsstatsborgere baseret på ligebehandling med statsborgerne i den medlemsstat, der udsteder den kombinerede tilladelse. Som det blev fremhævet allerede i forbindelse med kvalitetskontrollen af lovlig migration i 2019 og gennemførelsesrapporten, står visse udestående spørgsmål imidlertid stadig i vejen for, at disse formål kan indfries fuldt ud. De vigtigste konstaterede problemer kan inddeles i tre områder:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) en kompliceret og ineffektiv ansøgningsprocedure og uklare rettigheder, der i visse tilfælde forlænger procedurerne og gør det mindre attraktivt for tredjelandsstatsborgere at arbejde i EU 2) visse kategorier af migranter er ikke omfattet af direktivets anvendelsesområde eller af andre EU-retsakter; reglerne vedrørende indrejsebetingelser for arbejdstagere med kvalifikationer på lavt niveau og mellemniveau er forskellige 3) arbejdstagere beskyttes ikke i tilstrækkelig grad mod at blive udnyttet. <p>Arbejdsgivere og migranter i EU påvirkes negativt af direktivets mangler, som medfører en administrativ byrde, lange ventetider og usikkerhed med hensyn til de gældende regler.</p> <p>Den vigtigste konstaterede årsag til disse problemer er et lovgivningsmæssigt svigt, dvs. svagheder i EU's nuværende overordnede lovramme. Mange af direktivets bestemmelser giver medlemsstaterne en stor skønsmargen, hvilket kan resultere i forskellige regler, hvilket igen svækker harmoniseringen af reglerne på EU-plan.</p>
Hvilke resultater forventes der af initiativet?
<p>De generelle politiske mål med initiativet er at:</p> <ol style="list-style-type: none"> (1) sikre en effektiv migrationsstyring (2) fremme konkurrenceevnen og væksten i EU (3) sikre en retfærdig behandling af tredjelandsstatsborgere, der har lovligt ophold i EU. <p>De specifikke politiske mål, der svarer til de konstaterede problemer, er at:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) forenkle indrejseprocedurerne 2) sikre mere effektive ansøgningsprocedurer 3) afhjælpe manglen på arbejdskraft i EU 4) fremme ligebehandling af tredjelandsstatsborgere sammenlignet med EU-borgere 5) beskytte arbejdstagere fra tredjelande mod arbejdskraftudnyttelse.
Hvad er merværdien ved at handle på EU-plan?
<p>En yderligere forbedring af den fælles procedure, der indføres ved direktivet, kræver handling på EU-plan. De problemer, der er konstateret ovenfor, vil sandsynligvis ikke forsvinde i nær fremtid, da de er direkte forbundet med de gældende lovbestemmelser, som er komplekse, undertiden uklare eller ufuldstændige og giver medlemsstaterne en stor skønsmargen med hensyn til at gennemføre dem, hvilket kan resultere i forskellige regler.</p>
B. Løsninger
Hvilke lovgivningsmæssige og ikkelovgivningsmæssige løsninger er overvejet? Foretrækkes en bestemt løsning frem for andre? Hvorfor?

Konsekvensanalysen indeholder en gennemgang af **tre mulige politiske løsninger** med forskellige niveauer af EU-intervention:

- **Løsning 1** indebærer en styrkelse af medlemsstaternes gennemførelse af direktivet, bl.a. gennem udveksling af bedste praksis samt udarbejdelse af en håndbog eller anbefalinger vedrørende en kombineret tilladelse.
- **Løsning 2** omfatter et lovindgreb, der har til formål at strømline ansøgningsproceduren og forbedre retten til ligebehandling ved hjælp af henstillinger.
- **Løsning 3** omfatter de lovgivningsmæssige ændringer, der er beskrevet i løsning 2, og som styrker ligebehandlingsrettigheder, præciserer direktivets personelle anvendelsesområde og forbedrer beskyttelsen mod arbejdskraftudnyttelse.

Den **foretrukne løsning** er **løsning 3**, da den afhjælper de eksisterende mangler ved direktivet, strømliner procedurer yderligere, styrker ligebehandlingsrettigheder, præciserer anvendelsesområdet og forbedrer beskyttelsen mod udnyttelse.

Hvem støtter hvilken løsning?

Europa-Parlamentet vil støtte alle elementer i løsning 2 og 3, men ville forvente højere ambitioner med hensyn til at fastsætte EU-regler for arbejdstagere med kvalifikationer på lavt niveau og mellemniveau. Langt de fleste af de hørte **interessenter** (civilsamfundet, arbejdsmarkedets parter og andre repræsentanter for erhvervslivet samt eksperter i lovlig migration) går ind for foranstaltningerne i løsning 2 og 3. **Medlemsstaterne** foretrækker generelt løsning 1, da en række af dem har udtrykt modvilje mod en revision af direktivet eller eventuel ny lovgivning om lovlig migration. Den foretrukne løsning giver mulighed for at nå til politisk enighed, da den omfatter en målrettet revision for at forbedre direktivets overordnede effektivitet og beskyttelsen af tredjelandsstatsborgere.

C. Den foretrukne løsnings virkninger

Hvilke fordele er der ved den foretrukne løsning?

Fordelen ved den foretrukne løsning er, at den vil være yderst effektiv med hensyn til at nå målene, og at den er politisk gennemførlig. Den vil også præcisere og udvide anvendelsesområdet for den gældende kombinerede tilladelse en smule (nemlig til at omfatte personer, der nyder beskyttelse i henhold til national ret) samt styrke tredjelandsstatsborgeres rettigheder. Derudover vil en udvidelse af direktivets anvendelsesområde til at omfatte personer, der nyder beskyttelse i henhold til national ret, øge retssikkerheden og give et udvidet sæt rettigheder til de personer, der på nuværende tidspunkt ikke eller kun i et vist omfang nyder godt af ligebehandling. Med fælles bestemmelser om inspektioner, sanktioner og overvågning af arbejdsgivere vil den også bidrage til at styrke beskyttelsen af alle de arbejdstagere fra tredjelande, der er omfattet af direktivet, mod arbejdskraftudnyttelse.

Hvilke omkostninger er der ved den foretrukne løsning?

De anslåede omkostninger ved den foretrukne løsning omfatter:

- engangsomkostninger for medlemsstaterne på mellem 2,0 mio. EUR og 7,0 mio. EUR i år 1
- tilbagevendende omkostninger på mellem 100 000 og 12,0 mio. EUR om året.

I løsningen regnes der også med omkostningsbesparelser:

- mellem 200 000 og 4,0 mio. EUR om året for medlemsstaterne
- mellem 89,0 mio. EUR og 546,0 mio. EUR om året for tredjelandsstatsborgere
- mellem 22,0 mio. EUR og 101,0 mio. EUR om året for arbejdsgiverne.

Hvordan påvirker den foretrukne løsning virksomhederne, herunder de små og mellemstore virksomheder og mikrovirksomhederne?

Virksomhederne/arbejdsgiverne forventes at drage fordel af hurtigere og potentielt bredere adgang til arbejdskraftressourcer fra tredjelande. Strømliningen af proceduren kan også tilskynde flere arbejdsgivere til at ansætte arbejdstagere fra tredjelande, hvis ledige stillinger ikke kan besættes lokalt. Samtidig kan virksomhederne og arbejdsgiverne dog være nødt til at overholde nye regler om forebyggelse, inspektioner og sanktioner for så vidt angår arbejdskraftudnyttelse.

Vil den foretrukne løsning få væsentlige virkninger for de nationale budgetter og myndigheder?

De nationale myndigheder forventes at effektivisere deres ansøgningsprocedurer som følge af en yderligere strømlining af deres processer, selv om de kan blive pålagt visse indledende omkostninger ved indførelsen af de nye bestemmelser. Mere effektive procedurer samt øget ligebehandling og forebyggelse af udnyttelse kan gavne medlemsstaterne, når det gælder matchning af kvalifikationer og en potentiel afhjælpning af arbejdskraftmangel

gennem migration.

Vil den foretrukne løsning få andre væsentlige virkninger?

Tredjelandstatsborgere forventes at drage fordel af en strømlining af proceduren, som vil medføre potentielle omkostningsbesparelser for dem. Ved at præcisere bestemmelserne om ligebehandling, fjerne tilknytningen til én arbejdsgiver og forbedre beskyttelsen mod arbejdskraftudnyttelse forventes den foretrukne løsning desuden at mindske risikoen for udnyttelse fra arbejdsgivernes side.

Det forventes, at løsningen vil bidrage til at styrke specifikke **grundlæggende rettigheder** såsom: forbud mod slaveri og tvangsarbejde, ejendomsret, ikkeforskelsbehandling, retfærdige og rimelige arbejdsforhold, familieliv og arbejdsliv samt social sikring og social bistand.

D. Opfølgning

Hvornår vil foranstaltningen blive taget op til fornyet overvejelse?

I artikel 15 i direktivet om en kombineret tilladelse er det allerede fastsat, at Kommissionen regelmæssigt skal aflægge rapport om direktivets anvendelse i medlemsstaterne og foreslå eventuelle nødvendige ændringer. Dette princip vil også gælde for de ændringer, der foretages som led i revisionen af direktivet.